

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-03/49
URBROJ: 613-01-06-2-24-11
Zagreb, 7. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska seljačka
stranka
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje	8
	Financijski izvještaji	9
III.	REVIZIJA ZA 2023.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2023.	21
	Provedba naloga i preporuka	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske seljačke stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane naknade za službena putovanja drugih osoba koje nisu zaposlenici Stranke u iznosu od 1.530,61 euro (od čega se na dnevnice odnosi 210,00 eura i na cestarinu 1.320,61 euro) u okviru naknada za zaposlene umjesto u okviru naknada za službena putovanja drugih osoba izvan radnog odnosa.

U evidenciji putnih naloga, koju Stranka vodi u elektroničkom obliku, evidentirano je 128 putnih naloga, od čega 101 putni nalog ne sadrži izvješće s puta, na osam nije upisano ili je pogrešno upisano početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, na 49 nema potpisa nalogodavatelja, na osam potpisa likvidatora te na tri potpisa podnositelja računa. Također, za devet putovanja, koja se odnose na korištenje službenog vozila u službene svrhe i evidentirana su u evidenciji korištenja službenih vozila u službene svrhe te čiji je trošak cestarine evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima u okviru naknada za službena putovanja zaposlenih (prema ispisu za ENC uređaj), putni nalozi nisu sastavljeni (ni evidentirani u evidenciji putnih naloga).

Godišnji obračun poreza na dohodak za 2023. nije sastavljen iako je pet zaposlenika u Stranci ostvarivalo plaću tijekom cijelog poreznog razdoblja i nije mijenjalo prebivalište ili boravište (rashodi za zaposlene su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 93.215,54 eura). Također, jedna zaposlenica je u tijeku poreznog razdoblja koristila pravo na bolovanje iznad 42 dana za koje se prema posebnim propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja.

Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2023. donijelo Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza za 2023. i imenovanju popisnog povjerenstva. Popisom je obuhvaćena nefinancijska i financijska imovina u vrijednosti od 256.914,55 eura te obveze u iznosu od 27.746,63 eura. Popisne liste, koje su ujedno i sastavni dio Izvješća o obavljenom popisu, sadrže djelomičnu razradu jamčevnih pologa u iznosu od 7.987,25 eura (za iznos od 2.313,59 eura nije utvrđeno na koje se partnere odnosi), ne sadrže razradu obveza za naknade osobama izvan radnog i naknade članovima u predstavničkim tijelima u iznosu od 606,41 euro. Također, za obveze za predujmove u iznosu od 6.234,06 eura i potraživanja u iznosu od 10.028,78 eura od političke stranke – koalicijskog partnera iz prethodnih godina nije priložen ovjeren Izvod otvorenih stavaka na dan 31. prosinca 2023. te se ne može potvrditi stvarna obveza odnosno potraživanje. Popisno povjerenstvo sastavilo je Izvješće o obavljenom popisu, koje je usvojilo Predsjedništvo Stranke (27. veljače 2024.), ali iz njega nisu razvidni rezultati godišnjeg popisa imovine i obveza – manjkovi, viškovi, rashodovanje imovine, otpis obveza i potraživanja. Također, zakonski zastupnik nije donio odluku o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u veljači 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Sljednik je Hrvatske pučke seljačke stranke osnovane 1904., a od 1925. djeluje pod sadašnjim imenom. Skraćeni naziv Stranke je HSS, a sjedište Ulica kralja Zvonimira 17, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Programom i drugim programskim dokumentima te Statutom (iz veljače 2019.), njegovim dopunama (iz srpnja 2020. i prosinca 2021.) i pročišćenim tekstom Statuta (iz prosinca 2021.), a rad i djelovanje Stranke su javni.

Programom Stranke definirana su ideološka polazišta i osnovne programske smjernice Stranke u područjima: demokracije; upravne i pravosudne politike; financijske i porezne politike; obrazovne politike, kulture, znanosti i sporta; zdravstvene politike, socijalne skrbi i umirovljenika; demografske, gospodarske, prometne, agrarne i energetske politike te obrambene i vanjske politike.

Statutom su uređeni naziv, sjedište i znak Stranke, zastupanje, ciljevi, način djelovanja i javnost rada, članstvo, ustrojstvo, središnja tijela Stranke, tajništvo Središnjice, organizacijski oblici djelovanja, interesni i posebni oblici djelovanja, kandidacijski i izborni proces u Stranci, sudjelovanje Stranke na izborima i obnašanje dužnosti, trajanje mandata i stegovne mjere, sredstva za rad te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Izmjenama i dopunama Statuta, odnosno pročišćenim tekstom Statuta, uređeno je postupanje u vrijeme rata, epidemije, pandemije, elementarnih nepogoda i drugih izvanrednih stanja štetnih za ljudsko zdravlje i živote.

Prema Statutu, Stranka svojim djelovanjem promiče nacionalnu slogu, mir, pravicu i čovječnost. Brine se o svim slojevima društva, očuvanju nacionalnih, kulturnih, tradicijskih te ekoloških vrijednosti, slobodi vjeroispovijesti i pravu svakog čovjeka da, poštujući prava drugih, uredi svoj život prema vlastitom izboru. Posebno se zalaže za jednake mogućnosti, socijalnu pravdu te otvorenu i demokratsku Republiku Hrvatsku unutar Europske unije, u kojoj građani sudjeluju u politici i u kojoj korporacijski interesi nisu i ne mogu biti važniji od njih. Također, posebno se zalaže za trajno održivo društvo kroz temeljne promjene u našem odnosu prema okolišu i prirodi, a u sklopu toga i u sveukupnom načinu gospodarskog, društvenog i političkog života. Stranka će činiti sve da se država izgradi na načelima čovječnosti, slobode, demokracije, mirotvorstva, znanja, pravne države, socijalne pravde, zaštite čovjekova zdravlja i okoliša uz trajno održiv razvoj te da kao politička stranka na vlasti ili u opoziciji može bitno utjecati na utvrđivanje najvažnijih odrednica hrvatske politike, u smislu nauka braće Antuna i Stjepana Radića. Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposobni hrvatski državljanin koji prihvaća programske ciljeve i Statut Stranke. O primanju u članstvo Stranke u pravilu odlučuje odbor najnižeg organizacijskog oblika Stranke koji djeluje na području na kojem kandidat za člana ima prebivalište. Stranka može imati i počasne članove, a na području Republike Hrvatske Stranka koncem 2023. ima 10 174 člana.

Stranka je jedinstvena politička stranka ustrojena u pojedine oblike prema kriterijima teritorijalne razine i funkcionalnosti, kojima se postiže decentralizacija odlučivanja i funkcioniranja, radi jačanja Stranke kao cjeline.

U skladu sa Statutom, ustrojstveni oblici Stranke su: središnja tijela Stranke; tajništvo Središnjice sa svojim uredima i službama; organizacijski oblici djelovanja: županijska, gradska i općinska organizacija (organizacija gradske četvrti) te ogranak; interesni oblici djelovanja (Organizacija žena Hrvatsko srce, Organizacija mladih, Sveučilišna organizacija, Organizacija branitelja Hrvatski sokol i Klub seniora) te posebni oblici djelovanja (organizacije Stranke u inozemstvu). Prema Statutu, članovi Stranke koji žive u inozemstvu, a državljani su Republike Hrvatske, mogu osnivati ogranke u skladu sa Statutom ako prihvaćaju programske dokumente i ciljeve Stranke u domovini. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 125 općinskih, 54 gradske i 17 županijskih organizacija.

Središnja tijela Stranke su: predsjednik, Predsjedništvo, prošireno Predsjedništvo, glavni tajnik, politički tajnik, Stručno vijeće, Nadzorni odbor, Statutarno povjerenstvo, Časni sud, Počasni odbor, Glavni odbor i Glavna skupština. Mandat tijela Stranke traje četiri godine.

Predsjednik Stranke zastupa i predstavlja Stranku; skrbi se o cjelovitosti djelovanja Stranke te se brine o poštovanju Statuta i zakonitosti rada Stranke; vodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke te se brine o izvršavanju odluka navedenih tijela; saziva i otvara Glavnu skupštinu i Glavnu izbornu skupštinu, ali joj u pravilu ne predsjedava; saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, proširenog Predsjedništva i Glavnog odbora; izrađuje prijedloge dnevnih redova za sve sjednice kojima predsjedava; brine se o imovini Stranke i naredbodavac je po financijskim sredstvima; samostalno imenuje i opoziva zamjenika predsjednika Stranke, političkog tajnika, voditelja Ureda predsjednika i glasnogovornika Stranke; predlaže Glavnom odboru kandidata za glavnog tajnika, dodjeljivanje počasnog članstva i Glavnoj skupštini kandidata za izbor počasnog predsjednika Stranke; predlaže Predsjedništvu, a po potvrdi Predsjedništva i Glavnom odboru, kandidate za predsjednika Republike; donosi liste kandidata za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu; samostalno parafira međustranačke sporazume i dogovore, a potpisuje kad ih prihvati Glavni odbor te obavlja i druge dužnosti utvrđene zakonima, Statutom, odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora, Predsjedništva i proširenog Predsjedništva. Za svoj rad odgovoran je Glavnoj skupštini, a može biti biran neograničen broj puta, osim ako nije opozvan. Od konca ožujka 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2024.) predsjednik Stranke je Krešo Beljak, mag. educ. geogr., univ. spec. polit.

Predsjedništvo Stranke ima 15 članova, a čine ga predsjednik Stranke, zamjenik predsjednika, šest potpredsjednika, glavni tajnik, politički tajnik, voditelj Stručnog vijeća, predstavnik Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i tri birana člana Predsjedništva. Predsjedništvo provodi odluke i zaključke Glavne skupštine i Glavnog odbora te vodi tekuću politiku Stranke; predlaže i provodi političke, gospodarske, socijalne i druge programe po odlukama Glavnog odbora te donosi političke i druge odluke o pitanjima o kojima ne odlučuje Glavna skupština i Glavni odbor; priprema materijale o kojima raspravljaju i odlučuju Glavna skupština i Glavni odbor; daje suglasnosti na pravilnike asocijacija Stranke, donosi Odluku o sazivanju Glavne skupštine te Odluku o raspisivanju unutarstranačkih izbora; određuje broj predstavnika (delegata) pojedine općinske organizacije na Glavnoj skupštini; donosi Pravilnik o radu tajništva Središnjice, Pravilnik o evidenciji članstva te Poslovnik o svom radu; imenuje posebne stranačke radne skupine (komisije) za izradu prijedloga Statuta, Programa, Programske deklaracije i Izbornog programa Stranke te ravnatelje ravnateljstva; predlaže Glavnom odboru proračun prihoda i rashoda Stranke, brine se za njegovo izvršenje i utvrđuje prijedlog završnog računa; raspravlja i predlaže Glavnom odboru odluke o raspolaganju stranačkom imovinom te odluke o osnivanju gospodarskih i drugih pravnih subjekata.

Nadalje, Predsjedništvo Stranke predlaže Glavnom odboru osnivanje Stručnog vijeća; ima pravo i dužnost nadzora nad svim oblicima djelovanja Stranke te se brine za financiranje svojih djelatnosti i financiranje tajništva Središnjice; ima ovlasti podnijeti prijedloge za izmjene i dopune Statuta te obavlja i druge poslove predviđene Statutom, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora.

Prošireno Predsjedništvo ima neograničen broj članova, a čine ga članovi Predsjedništva, predsjednici Hrvatskog srca, Organizacije mladih, Sveučilišne organizacije, Hrvatskog sokola i Kluba seniora te drugih asocijacija, zastupnici u Europskom parlamentu i Hrvatskom saboru, članovi Vlade Republike Hrvatske, župani, šest predstavnika županijskih organizacija koje su za županijske skupštine ostvarile najbolji izborni rezultat. Radi i djeluje u skladu s Poslovníkom o radu proširenog Predsjedništva. Provodi odluke i zaključke Predsjedništva, Glavne skupštine i Glavnog odbora, predlaže i provodi tematsku politiku Stranke, posebno u vezi s politikom interesnih oblika djelovanja stranaka (asocijacija) te regionalnim politikama.

Glavni tajnik Stranke je po funkciji direktor tajništva Središnjice te koordinira i upravlja radom ureda i službi koje čine tajništvo i koordinira radom tajništva županijskih organizacija. Na prijedlog predsjednika Stranke, imenuje ga Glavni odbor. Zastupa i predstavlja Stranku u administrativnim i organizacijskim poslovima prema nadležnim državnim tijelima te po ovlaštenju predsjednika Stranke zaključuje ugovore, priprema sjednice Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva te osigurava provođenje njihovih odluka, pruža stručnu pomoć organizacijskim oblicima djelovanja, sudjeluje u radu Stručnog vijeća, Kluba zastupnika i drugih asocijacija i tijela Stranke, koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke te obavlja i druge dužnosti predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke. Glavni tajnik Stranke od svibnja 2019. do 19. travnja 2024. bio je Željko Lenart, a od tada i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2024.) je Mario Vlahović.

Politički tajnik je po funkciji glavni stranački ideolog. Zastupa i predstavlja Stranku, prema nalogu predsjednika Stranke, na stranačkim skupovima i u javnosti te na znanstvenim skupovima, tribinama i slično. Pruža političku i ideološku pomoć ograncima, općinskim, županijskim i drugim organizacijama, sudjeluje u radu Stručnog vijeća, Kluba zastupnika i drugih asocijacija i tijela Stranke, koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke te obavlja i druge dužnosti predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke.

Stručno vijeće osniva se radi promicanja stručnog rada Stranke u promidžbi i obnašanju vlasti te pružanju stručne pomoći zastupnicima u Hrvatskom saboru, vijećnicima i nositeljima izvršne vlasti Stranke. Voditelj Stručnog vijeća predsjedja, koordinira i upravlja radom Stručnog vijeća Stranke. Čine ga voditelj, ravnatelj i drugi članovi Stručnog vijeća.

Nadzorni odbor prati i nadzire provođenje Statuta i odluka središnjih tijela Stranke, materijalno-financijsko poslovanje, pregledava završni račun i podnosi izvješća središnjim tijelima Stranke. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Statutarno povjerenstvo tumači Statut Stranke, prati njegovu primjenu i odlučuje prema prijavama za kršenje Statuta. Dužno je davati obvezna tumačenja Statuta i drugih općih akata na zahtjev središnjih tijela Stranke. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Časni sud odlučuje po žalbama protiv odluka općinskih i županijskih organizacija, Glavnog odbora, Predsjedništva i predsjednika Stranke, o izrečenim stegovnim mjerama, kao i protiv odluka o suspenziji u skladu s Pravilnikom o radu Časnog suda, koji donosi Glavni odbor. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Počasni odbor ima isključivo savjetodavnu funkciju. Može donositi zaključke i prijedloge drugim središnjim tijelima Stranke te se očitovati po zamolbama i dopisima svih članova Stranke, kao i svih ustrojstvenih oblika Stranke.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Glavne skupštine, a čine ga članovi proširenog Predsjedništva, tehnički, financijski, međunarodni i organizacijski tajnik te glasnogovornik Stranke, voditelj Ureda predsjednika, 20 predsjednika županijskih organizacija i predsjednik Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici županijskih skupština, zamjenici župana, gradonačelnici i načelnici općina, zamjenski članovi, ako je predsjednik županijske organizacije ujedno i član proširenog Predsjedništva, predsjednik županijske skupštine, zamjenik župana, gradonačelnik ili načelnik općine. Utvrđuje tekuću politiku Stranke, prijedlog Statuta, Programa, Programske deklaracije i Izbornog programa, donosi strateške i programske smjernice, Pravilnik o prestanku članstva, Pravilnik o dodjeli povelja, pohvalnica i zahvalnica, Pravilnik o članarini, Pravilnik o financijskom poslovanju Stranke, Pravilnik o radu Stručnog vijeća, Pravilnik o radu Nadzornog odbora, Pravilnik o radu Statutarnog povjerenstva te Pravilnik o radu Časnog suda; odlučuje o promjeni sjedišta Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke bira članove Počasnog odbora i dodjeljuje počasno članstvo; donosi odluku o osnivanju Stručnog vijeća te imenuje njegovog voditelja; donosi konačnu odluku o potpisivanju međustranačkih sporazuma i dogovora; upravlja i donosi odluke o raspolaganju imovinom Stranke; na prijedlog Predsjedništva Stranke donosi proračun prihoda i rashoda i odobrava završni račun te obavlja i druge poslove predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine. Sjednice Glavnog odbora saziva i predsjedava im predsjednik Stranke, a održavaju se prema potrebi, u pravilu jednom u šest mjeseci.

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke. Ima neograničen i promjenjiv broj članova, a čine je po funkciji svi članovi Glavnog odbora, predsjednici svih općinskih i gradskih organizacija te organizacija gradskih četvrti Grada Zagreba, zamjenski članovi ako je predsjednik općinske ili gradske organizacije član Glavne skupštine po drugoj osnovi, imenovani predstavnici općinskih organizacija u skladu s njihovim rezultatima, ostvarenim na prethodnim izborima za predstavničko tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave. Razmatra i usvaja izvješće koje podnosi predsjednik, a prema potrebi i druga tijela Stranke, donosi Statut te izmjene i dopune Statuta, Program, Programske deklaracije, Izborni program, rezolucije, deklaracije te druge programske i opće akte u skladu sa Statutom. Glavna skupština održava se najmanje jednom godišnje.

Uz Statut doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju (veljača 2020.), Pravilnik o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke te Pravilnik o radu Stručnog vijeća, Pravilnik o članarini) kojima je uređeno poslovanje Stranke.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine i članski doprinosi, dobrovoljni prilozi (donacije) od fizičkih i pravnih osoba te drugi izvori.

Početkom 2023. Stranka je imala sedam zaposlenika, a koncem 2023. ima pet zaposlenika (dvoje u Središnjici i troje u organizacijskim jedinicama).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je unutarnjim aktima (Statut, Etički kodeks, Pravilnik o financijskom poslovanju), između ostalog, uredila pravila ponašanja, standarde etičkog ponašanja, postupke i metode unutarnjih kontrola koje trebaju poštovati svi zaposlenici i članovi Stranke. Svaki ulazni račun provjerava tehnički tajnik koji kontrolira nastanak poslovnog događaja te financijski tajnik koji obavlja formalnu i računsku kontrolu ulaznog računa, a ovjerava ga predsjednik Stranke. Tijela Stranke održavaju sastanke te podnose izvješća u skladu s odredbama Statuta.

Prema Zapisniku sa sjednice Nadzornog odbora održane u veljači 2024., financijsko poslovanje Stranke za 2023. u skladu je sa Statutom i Pravilnikom o financijskom poslovanju Stranke, kao i važećim zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.

Redovnim objavama na mrežnim stranicama i društvenim mrežama, Stranka objavljuje podatke o provedenim aktivnostima te poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Glavnog odbora u prosincu 2022., a njihove izmjene i dopune u prosincu 2023.

Financijskim planom, koji se sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana, planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 264.120,00 eura.

Prema Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023., prihodi su planirani u iznosu od 248.807,00 eura, rashodi u iznosu od 227.903,00 eura te višak prihoda u iznosu od 20.904,00 eura. Nadalje, planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 126.046,00 eura te ukupni višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 146.950,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 153.000,00 eura i državnog proračuna u iznosu od 80.100,00 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 15.000,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 405,00 eura, prihode od prodaje dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 300,00 eura te prihode od financijske imovine u iznosu od 2,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 127.409,00 eura (vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu od 70.232,00 eura te rashode za materijal i energiju u iznosu od 26.522,00 eura), rashode za zaposlene u iznosu od 92.983,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 3.693,00 eura, financijske rashode u iznosu od 1.359,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 150,00 eura te druge rashode u iznosu od 2.309,00 eura.

Godišnjim programom rada te njegovim izmjenama i dopunama za 2023. planirane su aktivnosti, potrebna financijska sredstva za njihovu provedbu te izvori financiranja.

Najznačajnije planirane aktivnosti za 2023. odnose se na aktivnosti izrade novog programa Stranke „Progresivni republikanizam“ na tragu izvornih ideoloških polazišta Stranke i već usvojenih osnovnih smjernica te njegovog predstavljanja članstvu i javnosti; modernizacije Stranke i njezine prilagodbe suvremenim političkim okolnostima i europskom okruženju te jasnije političko profiliranje kod članstva, simpatizera i građana; konsolidacije raspuštenih i neaktivnih organizacijskih oblika Stranke (ogranci, općinske, gradske i županijske organizacije); unaprjeđenja rada zastupnika u Hrvatskom saboru (Klubu zastupnika Stranke i Radničke fronte) uz podršku Stručnog vijeća Stranke i njegovih ravnateljstava te vijećnika u općinskim i gradskim vijećima i županijskim skupštinama; unaprjeđenja promocije Stranke na društvenim mrežama. Također, Stranka će, između ostalog, održavati sjednice tijela Stranke te sastanke i druženja dužnosnika Stranke s članstvom i simpatizerima, provesti reviziju članstva, posjećivati gospodarska i sajamska događanja te lokalne manifestacije, obilježavati značajne datume iz povijesti Stranke, Republike Hrvatske i vjerske blagdane te organizirati hodočašće u Mariju Bistricu. Vrijednosno značajniji planirani iznosi za aktivnosti odnose se na redovno poslovanje Stranke u iznosu od 210.753,00 eura, pripremu i održavanje Glavne programske skupštine Stranke u iznosu od 6.746,00 eura, prezentaciju programa Stranke, organizaciju tribina, okruglih stolova, obilježavanja značajnih datuma iz povijesti Stranke i promicanja tradicijske kulture u iznosu od 6.338,00 eura.

Stranka prati ostvarenje planiranih rashoda prema projektima/nositeljima aktivnosti i izvorima financiranja (i o tome sastavlja izvješće).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te njihove izmjene i dopune, kao i Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2023., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Tijekom obavljanja revizije (listopad 2024.) Državnom uredu za reviziju su dostavljene dodatne Izmjene i dopune Financijskog plana, Bilanca i ispravljene Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima i uz Bilancu) te nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja. S obzirom na to da su podaci iskazani u navedenim financijskim izvještajima istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, opisuju se u nastavku (u Bilanci koja je unesena u informacijski sustav za nadzor financiranja nisu iskazani Izvanbilančni zapisi – pasiva).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 272.533,72 eura, što je 3.799,10 eura ili 1,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 23.726,72 eura ili 9,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	93.515,30	106.823,30	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	152.339,50	149.841,11	98,4
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	15.960,18	15.162,84	95,0
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	962,90	404,54	42,0
5.	Drugi prihodi	5.956,74	301,93	5,1
	Ukupni prihodi	268.734,62	272.533,72	101,4

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za 558,36 eura ili 58,0 % (manje primljeni dobrovoljni prilozi/donacije od fizičkih osoba) te drugi prihodi za 5.654,81 euro ili 94,9 % (jer su prethodne godine, između ostalog, u okviru drugih prihoda bila evidentirana sredstva od umanjenja računa za električnu energiju).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 106.823,30 eura, što je 39,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima su Stranci raspoređena sredstva za dva zastupnička mjesta u 10. sazivu Hrvatskoga sabora u iznosu od 106.823,30 eura. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2023.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 149.841,11 eura, što je 55,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno godišnje financiranje Stranke na temelju broja osvojenih mandata na lokalnim izborima u iznosu od 149.642,03 eura i prihode od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 199,08 eura. Prihodi su ostvareni prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 199,08 eura ostvareni su za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Orahovice za jedan osvojeni vijećnički mandat, na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe, na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21). Prema spomenutoj Odluci, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela.

Koncem 2023. Stranka ima 237 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 15.162,84 eura, što je 5,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članarine u iznosu od 4.718,64 eura i članske doprinose u iznosu od 10.444,20 eura. Ostvareni su na temelju odredaba Statuta, Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, Pravilnika o članarini Stranke za 2023. te Odluke o članskom doprinosu, koje je donio Glavni odbor u srpnju 2017. Pravilnikom o članarini za 2023. utvrđena je godišnja članarina za sve članove Stranke u iznosu od 10,00 eura. Prema Odluci o članskom doprinosu (dužnosničkoj članarini), članski doprinos mjesečno uplaćuju članovi Stranke koji primaju plaću ili naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke u Europskom parlamentu, zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima te drugim institucijama na svim razinama u Republici Hrvatskoj u iznosu od 3,0 % netoplaće. Članovi Stranke s posebnim stručnim interesima s netoplaćom do 5.000,00 kn odnosno 663,61 euro izdvajaju članski doprinos u iznosu od 1,0 % netoplaće mjesečno; s netoplaćom do 10.000,00 kn odnosno 1.327,22 eura u iznosu od 2,0 % netoplaće mjesečno; s netoplaćom iznad 10.000,00 kn odnosno 1.327,22 eura u iznosu od 3,0 % netoplaće mjesečno. Članovi Stranke koji primaju naknadu za rad u općinskim i gradskim vijećima, županijskim skupštinama te za svako članstvo u upravnim vijećima i nadzornim odborima institucija i ustanova izdvajaju članski doprinos u iznosu od 10,0 % neto isplaćene predmetne naknade. U 2023. Stranka je vodila evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima te izdavala potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s propisima.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 404,54 eura, što je 0,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu za financiranje redovne političke aktivnosti od dvije fizičke osobe. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije i izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 301,93 eura, što je 0,1 % ukupno ostvarenih prihoda, a odnose se na prihode od prodaje prijevoznog sredstva na temelju Odluke predsjednika Stranke i Ugovora o kupoprodaji motornog vozila u iznosu od 300,00 eura te prihode od financijske imovine u iznosu od 1,93 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 251.198,48 eura, što je 51.171,82 eura ili 16,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 23.295,48 eura ili 10,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	112.445,95	93.215,54	82,9
2.	Materijalni rashodi	174.458,56	149.874,86	85,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	15.846,31	10.737,57	67,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	158.612,25	139.137,29	87,7
3.	Rashodi amortizacije	5.102,53	3.693,43	72,4
4.	Financijski rashodi	4.658,70	1.956,58	42,0
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	199,08	150,00	75,3
6.	Drugi rashodi	5.505,48	2.308,07	41,9
	Ukupni rashodi	302.370,30	251.198,48	83,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	268.734,62	272.533,72	101,4
	Višak prihoda	0,00	21.335,24	-
	Manjak prihoda	33.635,68	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni materijalni rashodi za 24.583,70 eura ili 14,1 %, između ostalog, jer je Stranka u 2023. znatno racionalizirala troškove poslovanja (najvećim dijelom rashode za promidžbu i informiranje). Također, manje su ostvareni rashodi za zaposlene za 19.230,41 euro ili 17,1 % zbog smanjenog broja zaposlenih te drugi rashodi za 3.197,41 euro ili 58,1 % zbog manjeg broja kazni i penala po prekršajnim postupcima (između ostalog, za nepoštivanje kvote za ravnopravnost spolova na prethodnim lokalnim izborima).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 93.215,54 eura, što je 37,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 79.947,71 euro, doprinose na plaće u iznosu od 11.807,86 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 1.459,97 eura. Prosječna isplaćena plaća u 2023. iznosila je 1.110,33 eura bruto, odnosno 836,55 eura neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke i ugovorima o radu.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 10.737,57 eura, što je 4,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 10.477,44 eura i za financiranje troškova izborne promidžbe na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Orahovice i Općinskog vijeća Općine Gradina u iznosu od 260,13 eura (grafičke usluge, priprema, tisak i uvezivanje 137,50 eura, oglašavanje na radiju 122,63 eura). Rashodi za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke odnose se na materijal za promidžbu (između ostalog, olovke i upaljače, kalendare, čestitke i vizitke) u iznosu od 5.905,63 eura, usluge oglašavanja na televiziji i radiju u iznosu od 3.458,12 eura, objave na mrežnim stranicama u iznosu od 462,54 eura, nabavu knjiga, novina i ostalih tiskovina u iznosu od 78,00 eura te druge rashode za promidžbu i informiranje (između ostalog, organizacija tribine na temu Proizvodnja električne energije iz sunčanih elektrana za privatne kuće te *billboardi*) u ukupnom iznosu od 573,15 eura.

Stranka je u 2023. sudjelovala na trima prijevremenim lokalnim izborima za članove predstavničkih tijela, i to samostalno za Gradsko vijeće Grada Orahovice i Općinsko vijeće Općine Gradina te u koaliciji s drugom političkom strankom (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske) za Općinsko vijeće Općine Kali. Za izbore na kojima je Stranka sudjelovala samostalno, otvorila je posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe. Također je sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (obraci FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima i dostavila ih u propisanom roku Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. U navedenim financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 271,63 eura (ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe nije prekoračen), što je 57,11 eura manje u odnosu na rashode (328,74 eura) za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke. Razlika se odnosi na usluge poslovne banke za vođenje posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu, a do dana zatvaranja posebnih računa koji su zatvoreni u propisanom roku. Po okončanju navedenih izbora, Stranka je osvojila jedan vijećnički mandat u Gradskom vijeću Grada Orahovice.

Za izbore za Općinsko vijeće Općine Kali u ožujku 2023. zaključen je Sporazum o prijeizornoj i poslijeizornoj koaliciji s političkom strankom – nositeljem koalicije (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske), kojim je, između ostalog, utvrđeno da će poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe otvoriti nositelj koalicije; troškove promidžbe snosit će razmjerno udjelu svojih kandidata; a udjel, obračun i specifikacija troškova, kao i podmirenje troškova izborne promidžbe izvršit će se u sljedećim iznosima ukupne visine troškova: Socijaldemokratska partija Hrvatske 60,0 % i Stranka 40,0 %. Prema Obračunu koalicijskog partnera ukupni trošak izborne promidžbe iznosio je 348,85 eura, od čega se na Stranku odnosi 139,54 eura, a što je evidentirano u poslovnim knjigama za 2024. u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2024.).

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 139.137,29 eura, što je 55,4 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 81.403,81 euro, rashode za materijal i energiju u iznosu od 20.551,33 eura, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 5.409,86 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 4.615,76 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (službeno putovanje) u iznosu od 734,74 eura te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 26.421,79 eura.

Rashodi za usluge u iznosu od 81.403,81 euro odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu od 32.513,42 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 16.589,10 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (službenih automobila i poslovnih prostora u zakupu Stranke) u iznosu od 10.185,73 eura, komunalne usluge u iznosu od 6.829,47 eura, računalne usluge (izrada mrežne stranice Stranke te održavanje domene) u iznosu od 6.079,03 eura, intelektualne usluge u iznosu od 1.408,45 eura te druge usluge u iznosu od 7.798,61 euro.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 32.513,42 eura odnose se na zakup poslovnog prostora u iznosu od 22.737,37 eura, najam automobila u iznosu od 8.600,40 eura te druge zakupnine i najamnine u iznosu od 1.175,65 eura (između ostalog, najam dvorane za potrebe održavanja Glavne skupštine). Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u najmu ili vlasništvu, Stranka ima 26 poslovnih prostora u zakupu (od čega su 22 poslovna prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dva prostora u vlasništvu Republike Hrvatske te dva u vlasništvu fizičkih osoba) i jedan prostor u vlasništvu Stranke. Površine poslovnih prostora u zakupu iznose od najmanje 11,9 m² do najviše 435,6 m², a godišnje zakupnine ugovorene su u iznosima od 3,31 euro do 361,27 eura. Rashodi za najam automobila odnose se na operativni *leasing* za jedno službeno vozilo (ugovor zaključen u rujnu 2022.).

Usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 16.589,10 eura odnose se na troškove telefona, mobitela i interneta za potrebe tajništva Središnjice te županijskih i gradskih organizacija Stranke u iznosu od 13.792,57 eura, troškove prijevoza u iznosu od 2.275,13 eura (između ostalog, organizirani autobusni prijevoz na hodočašće u Mariju Bistricu u iznosu od 1.375,13 eura i na Glavnu skupštinu Stranke u Grad Samobor u iznosu od 700,00 eura) te poštarine u iznosu od 521,40 eura.

Rashodi za materijal i energiju u iznosu od 20.551,33 eura odnose se na gorivo za službena vozila u iznosu od 10.174,32 eura, električnu energiju u iznosu od 6.373,69 eura, plin u iznosu od 2.452,49 eura, sitni inventar i auto gume u iznosu od 701,99 eura, uredski materijal u iznosu od 551,30 eura te drugi materijal za redovno poslovanje u iznosu od 297,54 eura.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 5.409,86 eura odnose se na ugovore o djelu zaključene s dvije fizičke osobe za poslove administrativne tajnice i za poslove čišćenja poslovnog prostora. Naknade su obračunavane i isplaćene u skladu s propisima.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu od 4.615,76 eura odnose se na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 2.692,28 eura i službena putovanja u iznosu od 1.923,48 eura.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi u iznosu od 26.421,79 eura odnose se na reprezentaciju (između ostalog, ugostiteljske usluge za potrebe održavanja Glavne skupštine Stranke te za potrebe održavanja sjednica tijela Stranke na svim ustrojstvenim razinama, izbornih skupština u regionalnim organizacijama i obilježavanje značajnih datuma iz povijesti Stranke) u iznosu od 19.373,21 euro, troškove protokola u iznosu od 3.813,13 eura, premije osiguranja u iznosu od 2.944,96 eura te druge rashode u iznosu od 290,49 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 3.693,43 eura, što je 1,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na obračunanu amortizaciju za građevinski objekt (društveni dom), uredsku opremu i namještaj, komunikacijsku i opremu za druge namjene te prijevozna sredstva Stranke za 2023. Amortizacija je obračunana u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.956,58 eura, što je 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.440,29 eura, zatezne kamate (sudski spor) u iznosu od 498,75 eura te kamate po ugovoru o financijskom *leasingu* za vozilo u iznosu od 17,54 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 150,00 eura, što je 0,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donaciju u novcu koju je Stranka donirala na temelju zamolbe udruge (za njezin redovan rad) iz koje je vidljivo za koje se namjene planiraju utrošiti sredstva.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 2.308,07 eura, što je 0,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kazne i penale (po prekršajnim postupcima, između ostalog, za nepoštivanje kvote za ravnopravnost spolova na lokalnim izborima koji su održani 2021.) u iznosu od 2.266,93 eura te druge nespomenute rashode (troškovi ovrhe) u iznosu od 41,14 eura.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 21.335,24 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 126.046,19 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 147.381,43 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 256.914,55 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	122.409,78	119.167,35	97,4
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	6.636,18	6.636,18	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	115.773,60	112.531,17	97,2
2.	Financijska imovina	114.254,31	137.747,20	120,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	51.021,57	91.882,12	180,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	22.201,11	19.759,25	89,0
2.3.	Dionice i udjeli u glavnici	13.272,28	13.272,28	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode	27.759,35	12.833,55	46,2
	Ukupno imovina	236.664,09	256.914,55	108,6
3.	Obveze	31.876,15	27.746,63	87,0
3.1.	Obveze za rashode	30.470,77	27.186,63	89,2
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	991,28	0,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	414,10	560,00	135,2
4.	Vlastiti izvori	204.787,98	229.167,92	111,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	236.664,13	256.914,55	108,6
	Izvanbilančni zapisi	149.791,63	144.482,71	96,5

Ukupna vrijednost imovine koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 20.250,55 eura, a obveza i vlastitih izvora za 20.250,42 eura odnosno 8,6 % (vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom godine nije uravnotežena zbog preračunavanja kuna u euro). Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je veća za 23.492,89 eura ili 20,6 % zbog povećanja novčanih sredstava te vlastitih izvora koji su veći za 24.379,94 eura ili 11,9 %, najvećim dijelom zbog ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju.

Neproizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 6.636,18 eura odnosi se na zemljište u vrijednosti od 6.636,14 eura, licence u vrijednosti od 176,98 eura te ispravak vrijednosti u iznosu od 176,94 eura.

Proizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 112.531,17 eura odnosi se na umjetnička djela (spomen-ploča braći Radić i spomenik Stjepanu Radiću) u vrijednosti od 97.389,34 eura, uredsku opremu i namještaj te komunikacijsku i drugu opremu u vrijednosti od 29.619,29 eura, građevinski objekt (društveni dom) u iznosu od 15.926,74 eura, prijevozna sredstva (osobna vozila) u vrijednosti od 15.024,23 eura te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 45.428,43 eura.

Financijska imovina u iznosu od 137.747,20 eura odnosi se na novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka u iznosu od 91.882,12 eura, udjel u glavnici u iznosu od 13.272,28 eura, potraživanja za prihode u iznosu od 12.833,55 eura (od čega od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 12.273,52 eura te članarina u iznosu od 560,00 eura), jamčevne pologe (između ostalog, u svrhu naplate tražbina u slučaju nepodmirenja rata zakupa poslovnih prostora) u iznosu od 7.987,25 eura, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 1.694,34 eura (od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje) te ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 10.077,66 eura (značajnije je od političke stranke – koalicijskog partnera, Socijaldemokratske partije Hrvatske, na lokalnim izborima održanima u 2021. u iznosu od 10.028,78 eura).

Udjeli u glavnici u iznosu od 13.272,28 eura odnose se na osnivački ulog koji je Stranka uplatila na poseban račun Zaklade braće Radić (dalje u tekstu: Zaklada). Spomenuta Zaklada osnovana je u listopadu 2008. (Odluku o osnivanju zaklade donijelo je Predsjedništvo Stranke u lipnju 2008.), između ostalog, sa svrhom podupiranja aktivnosti koje doprinose čuvanju uspomene na braću Radić, promiču njihovo djelovanje i nauk, političko nasljeđe te doprinose njegovoj popularizaciji; podupiranja političkog, demokratskog i građanskog obrazovanja hrvatskog naroda, naročito mladih, u duhu nauka braće Radić te na temeljima kršćanske civilizacije; kao i podupiranja odgoja, općeg i stručnog obrazovanja, uključujući stipendiranje nadarenih studenata te djece bez roditelja ili slabog imovnog stanja, a namijenjena je sljedbenicima i poštovateljima djelovanja braće Radić i njihovih idejnih sljednika, kao i cijelom hrvatskom narodu. Financiranje Zaklade (prema Statutu iz 2015.) utvrđeno je prikupljanjem sredstava donacijama zakladnika, članova i podupiratelja, obavljanjem djelatnosti Zaklade, priložima domaćih i stranih fizičkih osoba te gospodarskim iskorištavanjem imovine. Upis u Zakladni upisnik (od ožujka 2019. Registar zaklada Republike Hrvatske) odobren je Rješenjem Središnjeg državnog ureda za upravu o odobrenju osnivanja Zaklade iz listopada 2008. S obzirom na to da do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Stranka nema saznanja o poslovanju Zaklade (a Zaklada joj nije dostavljala financijske izvještaje), u pripremi su aktivnosti prema Sektoru za udruge i zaklade Grada Zagreba (prema uputi Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije), a vezano za pravni status Zaklade.

Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode, udjele u glavnici, jamčevne pologe, za više plaćene poreze i doprinose te naknade koje se refundiraju) u iznosu od 45.865,08 eura, na 31. prosinca 2023. dospjela potraživanja iznose 12.833,52 eura i čine 28,0 % ukupnih potraživanja. Do rujna 2024. potraživanja su naplaćena u iznosu od 8.910,00 eura ili 19,4 % ukupno iskazanih potraživanja.

Koncem 2023. obveze iznose 27.746,63 eura i manje su za 4.129,52 eura ili 13,0 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, a odnose se na obveze za rashode u iznosu od 27.186,63 eura te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja (odgođeno priznavanje prihoda od članarina) u iznosu od 560,00 eura. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 13.359,52 eura (najznačajnije su obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 12.753,11 eura), obveze za zaposlene u iznosu od 7.057,54 eura te druge obveze u iznosu od 6.769,57 eura (vrijednosno su značajnije obveze prema političkoj stranci – koalicijskom partneru, Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske, za lokalne izbore u 2021. u iznosu od 6.236,02 eura).

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 27.746,63 eura, na 31. prosinca 2023. dospjele obveze iznose 6.503,48 eura ili 23,4 %. Do rujna 2024. obveze su podmirene u iznosu od 11.014,32 eura ili 39,7 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 229.167,92 eura odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 147.381,38 eura (razlika u iznosu od 0,05 eura u odnosu na iznos viška iskazanog u Izvještaju o prihodima i rashodima nastala je zbog preračunavanja kuna u euro) te vlastite izvore u iznosu od 81.786,54 eura.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 144.482,71 euro odnose se na 30 sudskih sporova u tijeku u iznosu od 106.178,24 eura za počinjeni prekršaj na temelju članka 35. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08,138/12 i 67/17) te operativni *leasing* službenog vozila u iznosu od 38.304,47 eura. U odnosu na prethodnu godinu, manji su za 5.308,92 eura zbog okončanja jednog sudskog spora.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 3. rujna do 7. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Statut Stranke, njegove dopune i pročišćeni tekst Statuta
6. Pravilnik o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke
7. Pravilnik o financijskom poslovanju Stranke
8. Pravilnik o članarini Stranke za 2023.
9. Odluka o članskom doprinosu
10. Godišnji program rada Stranke za 2023. te njegove izmjene i dopune za 2023.

11. Financijski plan Stranke za 2023. te njegove izmjene i dopune za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije/pomoći te drugim rashodima). Obavljeni su razgovori s glavnim tajnikom i financijskom tajnicom Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane naknade za službena putovanja drugih osoba koje nisu zaposlenici Stranke u iznosu od 1.530,61 euro (od čega se na dnevnice odnosi 210,00 eura i na cestarinu 1.320,61 euro) u okviru naknada za zaposlene umjesto u okviru naknada za službena putovanja drugih osoba izvan radnog odnosa.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. i članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije te je obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, definirani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U evidenciji putnih naloga, koju Stranka vodi u elektroničkom obliku, evidentirano je 128 putnih naloga. Svi putni nalozi sadrže: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (za putovanja automobilom navedena je marka i registarska oznaka automobila), vrijeme povratka s puta, obračun troškova i likvidaciju obračuna. Od 128 evidentiranih putnih naloga u evidenciji putnih naloga, 101 putni nalog ne sadrži izvješće s puta, na osam nije upisano ili je pogrešno upisano početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, na 49 nema potpisa nalogodavatelja, na osam potpisa likvidatora te na tri potpisa podnositelja računa. Također, za devet putovanja, koja se odnose na korištenje službenog vozila u službene svrhe i evidentirana su u evidenciji korištenja službenih vozila u službene svrhe te čiji je trošak cestarine evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima u okviru naknada za službena putovanja zaposlenih (prema ispisu za ENC uređaj), putni nalozi nisu sastavljeni (ni evidentirani u evidenciji putnih naloga).

Prema odredbama članka 17., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23 i 143/23), izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarinu, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže rashode (naknade troškova službenih putovanja) evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima na računima propisanim računskom planom u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Također, nalaže sastavljati putne naloge te obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju putnih naloga koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

– Godišnji obračun poreza na dohodak

Stranka je obračunala plaće u skladu s odredbama Pravilnika o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke (veljača 2019.) i ugovorima o radu (rashodi za zaposlene su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 93.215,54 eura). Revizijom je utvrđeno da nije sastavljen godišnji obračun poreza na dohodak za 2023., iako je pet zaposlenika u Stranci ostvarivalo plaću tijekom cijelog poreznog razdoblja i nije mijenjalo prebivalište ili boravište. Također, jedna zaposlenica je u tijeku poreznog razdoblja koristila pravo na bolovanje iznad 42 dana za koje se prema posebnim propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja.

Odredbama članka 47. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22 i 114/23), između ostalog, propisano je da je poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina od nesamostalnog rada obavezan za radnike i druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak u mjesecu prosincu tekuće godine, a najkasnije do 31. prosinca, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplaćivan pa nije iskorišten osobni odbitak definiran odredbom članka 14. spomenutog Zakona ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito pa je porez uplaćen u većem iznosu.

Nadalje, poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina obavezan je izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak za radnike i fizičke osobe koji su kod njega ostvarivali plaću, mirovinu ili primitke od nesamostalnog rada u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina kao i ako je navedeni radnik i druga fizička osoba u tijeku poreznog razdoblja koristila pravo na rodiljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust, bolovanje iznad 42 dana ili drugi dopust za koji se prema posebnim propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja, osim ako je to pravo koristila svih 12 mjeseci poreznog razdoblja, odnosno u svim ostalim slučajevima kada je porezno opterećenje u poreznom razdoblju bilo različito te bi na temelju godišnjeg obračuna radnik i druga fizička osoba ostvarila razliku za povrat preplaćenog poreza ili za uplatu manje uplaćenog poreza zbog ravnomjernoga godišnjeg oporezivanja, odnosno izravnjanja porezne osnovice.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnji obračun poreza na dohodak za zaposlenike koji su kod Stranke ostvarivali plaću i ostale primitke u cijelom poreznom razdoblju sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak.

– Popis imovine i obveza

Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2023. donijelo Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza za 2023. i imenovanju popisnog povjerenstva. Popisom je obuhvaćena nefinancijska i financijska imovina u vrijednosti od 256.914,55 eura te obveze u iznosu od 27.746,63 eura. Popisne liste, koje su ujedno i sastavni dio Izvješća o obavljenom popisu, sadrže djelomičnu razradu jamčevnih pologa u iznosu od 7.987,25 eura (za iznos od 2.313,59 eura nije utvrđeno na koje se partnere odnosi), ne sadrže razradu obveza za naknade osobama izvan radnog i naknade članovima u predstavničkim tijelima u iznosu od 606,41 euro. Također, za obveze za predujmove u iznosu od 6.234,06 eura i potraživanja u iznosu od 10.028,78 eura od političke stranke – koalicijskog partnera iz prethodnih godina nije priložen ovjeren Izvod otvorenih stavaka na dan 31. prosinca 2023. te se ne može potvrditi stvarna obveza odnosno potraživanje. Popisno povjerenstvo sastavilo je Izvješće o obavljenom popisu, koje je usvojilo Predsjedništvo Stranke (27. veljače 2024.), ali iz njega nisu razvidni rezultati godišnjeg popisa imovine i obveza – manjkovi, viškovi, rashodovanje imovine, otpis obveza i potraživanja. Također, zakonski zastupnik nije donio odluku o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je, između ostalog, propisano da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum balance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem te da zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Nadalje, propisano je da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste, da su popisne liste knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis te da je nakon završetka popisa, povjerenstvo obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Također, propisano je da zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2022.	N	Uredno voditi evidenciju putnih naloga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2024.	provedeno
2.		2019. 2020. 2021. 2022.	N	Pravilno obračunavati amortizaciju i ispravak vrijednosti dugotrajne imovine te ih evidentirati u glavnoj knjizi i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2024.	nije primjenjivo
3.		2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati izvanbilančne zapise u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2024.	provedeno
4.		2022.	N	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2024.	nije provedeno

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Obračun amortizacije i ispravak vrijednosti dugotrajne imovine su za 2023. pravilno obračunani te evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima. S obzirom na to da je za obje stavke (prijevозна sredstva) na koje se odnosio pogrešan izračun amortizacije i ispravak vrijednosti dugotrajne imovine propisan vijek trajanja pet godina, koji je koncem 2023. istekao, a stvarna vrijednost imovine je 0,00 eura, kao i da je jedna od stavki (prijevозна sredstvo) prodana te isknjižena iz glavne i pomoćne knjige, nije moguće izvršiti ispravak navedene poslovne promjene. (redni broj 2.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije proveden.

1.2. Stranka prihvaća status naloga iz prošle revizije.